

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ О.М. БЕКЕТОВА

КАФЕДРА ТУРИЗМУ І ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ: ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

МАТЕРІАЛИ

V

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

*Рада молодих вчених при Міністерстві освіти і науки України
ВГО «Інноваційний університет»
Управління культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації
Харківський обласний туристсько-спортивний союз
Варненський вільний університет (Болгарія)
AGH Науково-технічний університет (Польща)
Varna University of Management (Болгарія)
Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця
Київський національний університет технологій та дизайну
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» м. Дніпро, Україна
Львівський торговельно-економічний університет
Державний торговельно-економічний університет
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
Центральноукраїнський національний технічний університет
Одеський національний економічний університет
Львівський національний університет імені Івана Франка
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Луцький національний технічний університет
Криворізький національний університет
Уманський національний університет
Хмельницький національний університет
Полтавський державний аграрний університет
Одеський національний морський університет
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького
Державний біотехнологічний університет
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Український державний хіміко-технологічний університет
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Хмельницький національний університет
Національний транспортний університет
Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка
Таврійський національний університет імені В.І. Вернадського
Миколаївський національний аграрний університет
Університет імені Альфреда Нобеля
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка
Національний транспортний університет
Ізмаїльський державний гуманітарний університет*

«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ: ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ»

МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Харків 2026

«Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності: Європейські практики та українські реалії»: матеріали V міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків / колектив авторів; Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, 2026. – 605 с.

Доповіді науково-практичної конференції містять результати досліджень стосовно теоретичних, методичних та практичних підходів щодо розвитку міжнародного та внутрішнього туризму; розвитку гостинності та інфраструктури DESTИНАЦІЙ; економіки, менеджменту та маркетингу підприємств індустрії туризму і гостинності; розвитку інновацій, інформаційних та digital-технологій в індустрії туризму і гостинності; організації екскурсійного обслуговування в DESTИНАЦІЯХ. Призначено для наукових, науково-педагогічних працівників, фахівців з туризму та економіки, студентів, аспірантів

Роботи друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, яку надано в рукописах, а також коректність цитованості матеріалу, і залишає за собою право не розподіляти поглядів деяких авторів на питання, що розглянуто на конференції.

Організаційний комітет:

Голова оргкомітету – Білецький І.В., ректор ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, д-р екон. наук, професор

Заступники голови: Сухонос М.К., проректор з наукової роботи ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, д-р техн. наук, професор

Телюра Н.А., начальник науково-дослідної частини ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, канд. техн. наук, доцент;

Члени організаційного комітету:

Дорошенко Г.О., д-р екон. наук, професор, директор ННІ ЕіМ ХНУМГ ім. О.М. Бекетова;
Писарева І.В., завідувачка кафедри Туризму і готельного господарства, канд. екон. наук, доцент;

Dimitrina Kamenova, Professor, PhD (VUM, Barna, Bulgaria);

Giuseppe T. Cirella, Professor, PhD, Director and Head of Research Polo Centre of Sustainability;

Угоднікова О.І., завідувачка кафедри обліку і аудиту ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, голова Первинної профспілкової організації студентів ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, голова ГО «Надихай», член Центрального комітету Профспілки працівників освіти і науки України; канд. екон. наук, доцент;

Богдан Н.М., д-р екон. наук, професор кафедри Туризму і готельного господарства ХНУМГ ім. О.М. Бекетова;

Оболенцева Л.В., д-р екон. наук, професор кафедри Туризму і готельного господарства ХНУМГ ім. О.М. Бекетова;

Свідло К.В., д-р техн. наук, професор кафедри Туризму і готельного господарства ХНУМГ ім. О.М. Бекетова;

Покоłodна М.М., канд. екон. наук, доцент кафедри Туризму і готельного господарства ХНУМГ ім. О.М. Бекетова;

Секретар оргкомітету:

Давидов Є.О., асистент кафедри Туризму і готельного господарства ХНУМГ ім. О.М. Бекетова.

Cherevychna N.I.

PhD, Associate Professor

Department of Hotel, Restaurant Business and Craft Technologies

Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics

CURRENT STATE AND PROSPECTS OF BUSINESS TOURISM DEVELOPMENT IN UKRAINE

Business tourism is traditionally one of the most profitable segments of the tourism industry, stimulating infrastructure development and attracting investments. The full-scale invasion in 2022 became an unprecedented shock to the Ukrainian economy, completely disrupting the classic model of the MICE (Meetings, Incentives, Conferences, Exhibitions) business tourism sector.

Today, modern business tourism in Ukraine has not disappeared but has undergone a profound structural transformation, shifting from a classic «commercial» format to a «mission-driven» and investment-reconstruction one [1, 2].

The closure of the airspace over Ukraine has radically changed supply and logistics chains. Poland has become the main transit hub for foreign delegations and businesspeople, while road and rail have become the primary modes of transport. «Ukrzaliznytsia» has effectively become a monopolist in international business transportation.

The internal geography of business tourism has also changed. Kyiv remains the main center for political, diplomatic, and strategic business tourism, as well as for meetings with government officials and international organizations.

The Western region (Lviv, Uzhhorod, Ivano-Frankivsk) has transformed into the main rear cluster. A significant portion of businesses has relocated here; it hosts major domestic conferences, forums, and meetings with foreign partners who avoid traveling deeper into the country due to security risks. In the Eastern and Southern regions, business tourism is predominantly of a humanitarian, journalistic, or military-technical (Military-Tech) nature [3, 4].

To illustrate the transformation of the industry, let us compare the classic and current state of business tourism (Table 1).

Today, the «incentive tourism» segment (reward trips for employees) has practically disappeared. Instead, the following areas dominate:

- Investment & Reconstruction travel (visits by foreign investors, engineers, and architects to assess damage and plan infrastructure rebuilding);
- Mil-Tech networking (meetings of drone developers and military experts);

– Internal corporate tourism (meetings of relocated company teams who work remotely and periodically gather for strategic sessions in safe regions) [5].

Table 1

Comparison of the classic (pre-war) and current state of business tourism

Characteristic	Before the full-scale war (prior to 2022)	Current state
Main transport	Air travel (international and domestic)	Railway, road transport
Main destinations	Kyiv, Odesa, Kharkiv, Lviv	Lviv, Kyiv, Zakarpattia
Purpose of travel	Corporate events, exhibitions, incentive tours	Reconstruction, Military-Tech, humanitarian missions, diplomacy
Security factor	Standard (basic insurance)	Critical (bomb shelters, special risk insurance)

The primary problems and challenges hindering the full development and recovery of business tourism are, first and foremost, security risks. The threat of missile and drone attacks remains the main barrier for foreign business travelers. Insurance issues stem from the fact that the majority of international insurance companies do not cover risks for individuals traveling to countries with active hostilities. Prolonged border crossing times via land transport and the lack of air traffic significantly complicate the planning of short-term business visits. Energy instability increases the cost of accommodation services. Hotels and conference facilities require autonomous power supplies (generators, Starlink).

Therefore, modern business tourism in Ukraine currently operates in a mode of survival and adaptation. The hotel and conference business (particularly in the western part of the country and the capital) demonstrates high resilience by adapting its premises into shelters and ensuring energy independence.

In the future, with the stabilization of the security situation, Ukraine has the potential to become the largest platform in Europe for business tourism associated with large-scale reconstruction projects.

References:

1. State Agency for Tourism Development of Ukraine: official website. URL: <https://www.tourism.gov.ua>.
2. Korzh N. V., Basiuk D. I. Transformation of MICE-tourism in Ukraine: from a commercial to a mission-driven format. *Investments: practice and experience*. 2023. No. 15. P. 45–50.
3. Zakharova T. V. Directions of tourism business development in Ukraine under martial law conditions. *Economy and society*. 2023. Issue 49.
4. Romanova A. A. Reconstruction tourism as a new direction of business travel in Ukraine. *Business Inform*. 2024. No. 2. P. 112–118.
5. Ukrainian Hotel & Resort Association (UHRA): analytical reports. URL: <https://uhra.com.ua>.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ТУРІНДУСТРІЇ ДО УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ ТА НАПРЯМИ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Dimitrina Kamenova, Tomasz Zieliński, Nataliia Bogdan ANALYSIS OF FOREIGN EXPERIENCE IN THE POST-WAR RECOVERY OF THE HOTEL INDUSTRY AND ITS ADAPTATION TO UKRAINIAN CONDITIONS.....	4
Cherevychna N.I. CURRENT STATE AND PROSPECTS OF BUSINESS TOURISM DEVELOPMENT IN UKRAINE.....	7
Oleksandr Osovets TOURISM AS A DRIVER OF REGIONAL ECONOMY IN THE PERIOD OF POST-CRISIS RECOVERY.....	9
Масловська А.В., Антонюк К.Г. ТРАНСФОРМАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	12
Дуб В.В., Іллющенко Н.І. ПЕРСПЕКТИВА РОЗБУДОВИ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ КІРОВОГРАДЩИНИ З УРАХУВАННЯМ РЕАЛІЙ ВІЙНИ.....	15
Влащенко Н.М. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ, ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	17
Михайлюк О.Л. ОСОБЛИВОСТІ ПРИСТОСУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ДО УМОВ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	19
Радіонова О.М. СУЧАСНІ SKILLING-СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ ЯК ІНСТРУМЕНТ АДАПТАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИЗМУ ТА ГОСТИННОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	23
Снігур К.В., Кальний Є.І. КРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ: СТРАТЕГІЇ ВИЖИВАННЯ, АДАПТАЦІЇ ТА РЕЛОКАЦІЇ ТУРИСТИЧНИХ КОМПАНІЙ.....	27
Кожухівська Р.Б., Чуб М.В. РОЗВИТОК ВНУТРІШНЬОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	29
Козлова А.О. ТЕХНОЛОГІЯ ГОТЕЛЬНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ СЕРВІСНИХ ПРОЦЕСІВ.....	32
Черевична Н.І. ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОВЛЕННЯ ПОСЛУГ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	35
Сегеда І.В. АДАПТИВНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	39
Корогодова О.О. ТРАНСФОРМАЦІЯ ФАКТОРІВ МАКРОСЕРЕДОВИЩА РЕКРЕАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ....	41
Гриндій О.С. СПЕЦИФІКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ.....	43
Лисяк Є.А., Тютюнник Ю. М. НАПРЯМИ РОБОТИ МУЗЕЇВ У СФЕРІ ТУРИЗМУ І РЕКРЕАЦІЇ.....	46